

Folkhälsomyndigheten

Rekommendationer om vaccination mot covid-19

Publicerad: 1 september 2025

Uppdaterad: -

Artikelnummer: 25107

Innehåll

Om publikationen

Rekommendationer om vaccination mot covid-19

Målgrupper för vaccination

Bakgrund

Covid-19

Vaccin mot covid-19

Rekommendationer om implementering

Ordination av vaccin

Observera att det är möjligt att ladda ner hela eller delar av en publikation. Denna pdf/utskrift behöver därför inte vara komplett. Hela publikationen och den senaste versionen hittar ni på www.folkhalsomyndigheten.se

Om publikationen

Syftet med dessa rekommendationer är att bidra till att de personer som har störst risk för svår sjukdom och död i covid-19 erbjuds vaccination. Rekommendationerna vänder sig framför allt till smittskyddsenheter, hälso- och sjukvårdspersonal och regioner, och kan utgöra ett underlag för regionala beslut. Rekommendationerna är inte bindande.

Folkhälsomyndigheten

Olivia Wigzell

Generaldirektör

Rekommendationer om vaccination mot covid-19

Målet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer om vaccination mot covid-19 är att förhindra allvarlig sjukdom och död. Rekommendationerna uppdateras vid behov.

Risken för allvarlig sjukdom vid covid-19 har gradvis minskat de senaste åren. Det beror bland annat på en allt mer utbredd immunitet efter sjukdom i befolkningen, och på att den virusvariant som cirkulerat de senaste åren är mindre benägen att orsaka allvarlig sjukdom än den ursprungliga. Vissa personer löper dock fortsatt risk för allvarlig sjukdom vid covid-19. Dessa personer har nytta av vaccination.

Denna uppdatering av rekommendationer baseras på tillgänglig vetenskaplig litteratur, aktuella underlag om sjukdomsbörda och död i covid-19, virusets spridningsmönster de senaste åren, samt en hälsoekonomisk utvärdering genomförd under 2024–2025.

Dessa rekommendationer gäller från 1 september 2025 och tills vidare.

Målgrupper för vaccination

Folkhälsomyndigheten rekommenderar en dos vaccin mot covid-19 varje år, företrädesvis på hösten, till följande grupper:

- Alla personer 75 år och äldre.
- Personer 65 år och äldre med dagliga omsorgsinsatser i hemmet, till exempel via hemtjänst eller på SÄBO. (Personer som enbart har hjälp med matleveranser eller städning omfattas inte.)
- Personer 50–74 år med någon av följande underliggande sjukdomar eller tillstånd som ökar risken för svår covid-19:
 - hjärt-kärlsjukdom inklusive stroke (høgt blodtryck som enda diagnos ingår inte)
 - kronisk lungsjukdom såsom KOL eller svår, instabil astma
 - diabetes mellitus typ 1 och 2
 - leversvikt
 - njursvikt
 - nedsatt immunförsvar på grund av läkemedelsbehandling eller immunhämmande sjukdom eller tillstånd, till exempel blodcancersjukdomar och Downs syndrom
 - sjukdomar eller tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft och sekretstagnation, till exempel neuromuskulär sjukdom, flerfunktionsnedsättning eller obesitas med ett BMI på 40 eller högre.
- Personer 18–49 år med nedsatt immunförsvar på grund av läkemedelsbehandling eller immunhämmande sjukdom eller tillstånd, till exempel blodcancersjukdomar, njursvikt och Downs syndrom (graviditet omfattas inte).
- Personer som inte omfattas av rekommendationerna enligt definitionerna ovan, men som har en svår grundsjukdom eller ett tillstånd som gör att covid-19 riskerar att få ett

allvarligt förlopp, rekommenderas vaccination oavsett ålder. Exempel på sådan sjukdom kan vara svår lungsjukdom eller uttalad skörhet på grund av omfattande samsjuklighet eller flerfunktionsnedsättning. Läkarbedömning kan behövas för att identifiera dessa personer.

Åldersgränserna i rekommendationerna avser den ålder som uppnås innevarande år. En rekommendation för vuxna gäller från 18-årsdagen.

Personer som rekommenderas en dos vaccin under hösten 2025 kan avstå vaccination om de redan haft bekräftad covid-19 efter 1 september 2025.

Barn och unga

Barn under 18 år rekommenderas vaccination vid ökad risk för allvarlig covid-19, efter enskild läkarbedömning och med läkarordination.

Vaccination av personer som inte omfattas av Folkhälsomyndighetens rekommendationer

Vaccin är ett läkemedel och kan ordinerats av läkare även till personer som inte omfattas av en rekommendation. Hanteringen av vaccination utanför rekommendation kan se olika ut i olika regioner, och om det saknas medicinsk indikation för vaccination bygger hanteringen på att personer som rekommenderas vaccination av Folkhälsomyndigheten, eller har annan medicinsk indikation för vaccination, prioriteras.

Bakgrund

Här presenteras en kortfattad bakgrund om covid-19 och tillgängliga vacciner. Mer utförlig information finns på Folkhälsomyndighetens webbplats.

Covid-19

Covid-19 orsakas av coronaviruset Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 (SARS-CoV-2) som upptäcktes 2019. Covid-19 sprids i första hand vid nära kontakter mellan personer, genom aerosol-, dropp- och kontaktsmitta. De vanligaste symtomen är förkylningssymtom såsom snuva och hosta, i vissa fall tillsammans med feber. För de flesta personer är sjukdomen självläkande inom en vecka men komplikationer kan tillstå i form av till exempel lunginflammation och luftrörsinflammation. Vissa grupper riskerar ett mer allvarligt förlopp, med svårigheter att andas eller behov av sjukhusvård av andra skäl.

Covid-19 förekommer året runt, med återkommande toppar i smittspridningen. Säsongsvariationen har de senaste åren inneburit störst smittspridning under höst och tidig vinter men spridningen är fortfarande oförutsägbar. Alla åldersgrupper kan insjukna men framför allt äldre personer och personer med vissa underliggande sjukdomar har risk för att drabbas av allvarlig och livshotande sjukdom.

Vaccin mot covid-19

Vaccination är den mest effektiva åtgärden för att förebygga allvarlig sjukdom i covid-19 för personer som riskerar det. Vaccinerna uppdateras regelbundet för att matcha den virusvariant som cirkulerar.

Antal doser och intervall

Från 1 september 2025 innebär rekommendationen om vaccination mot covid-19 en vaccindos per år, för de rekommenderade grupperna. Primärvaccination med Comirnaty omfattar en dos till alla från 4 år och uppåt, eller en dos proteinbaserat vaccin till alla från 31 år och uppåt, förutsatt att den vaccinerade inte har nedsatt immunförsvar.

Personer med immunbrist eller immunhämmande behandlingar kan av läkare individuellt ordineras flera doser samma år, som komplement till Folkhälsomyndighetens generella rekommendation om en dos per år.

Aktuella vacciner

Två typer av vaccin mot covid-19 används i Sverige, mRNA-vaccin och proteinbaserat vaccin. Det är inte nödvändigt att använda samma typ av vaccin vid varje vaccinationstillfälle. Vaccinerna är rekommenderade från olika åldrar.

Vaccination mot covid-19 kommer under säsongen 2025/2026 huvudsakligen att ske med mRNA-vaccinet Comirnaty (Pfizer-BioNTech), där användning rekommenderas från 6 månaders ålder.

Proteinbaserade vacciner och mRNA-vaccinet Spikevax (Moderna) rekommenderas i Sverige från 31 års ålder. Spikevax finns inte tillgängligt i Sverige under 2025.

Läs mer om vaccinerna i respektive produktresumé i FASS.

[FASS Vårdpersonal \(fass.se\)](https://fass.se)

Kombination med andra vacciner

Vacciner mot covid-19 kan ges samtidigt med ett eller flera andra inaktiverade och levande försvagade vacciner, inklusive vaccin mot influensa och pneumokocker. Försiktighet bör dock iakttas om två adjuvanterade vaccin används. Detta gäller för både barn och vuxna. För respektive vaccin, se interaktionsavsnittet i produktresumén.

När vaccinatören överväger att ge två eller fler vacciner samtidigt bör de individuella konsekvenserna av ökade biverkningar för den vaccinerade beaktas, trots rekommendationen om samtidig vaccination. Detta är en individuell bedömning som är särskilt viktig vid vaccination av sköra personer. Vid all samtidig administrering bör olika injektionsställen användas, helst en injektion i vardera armen eller benet.

Samtidig (inom en vecka) administration av flera vacciner kan ge ökade främst lokala biverkningar, men även risk för ökad feberreaktion. Detta ska alltid beaktas av vaccinatören vid bedömning av eventuell samvaccination.

Godkända vacciner till gravida

Vaccinet Comirnaty (Pfizer-BioNTech) som används i Sverige är godkänt att ges till gravida under hela graviditeten. Det finns inget som tyder på att vaccinationen mot covid-19 har några negativa effekter på den gravida eller på fostret. Det har inte heller framkommit någon ökad risk för biverkningar för gravida efter en vaccination.

Vaccinationseffekt

Vaccinationseffekten varierar mellan olika säsonger och påverkas av bland annat matchningen mellan vaccinet och de cirkulerande stammarna, den vaccinerades ålder och immunsvaret samt tiden mellan vaccination och exponering för SARS-CoV-2.

Vaccin mot covid-19 ger inte ett starkt skydd mot infektion med SARS-CoV-2, men är effektivt för att förhindra utveckling av allvarlig sjukdom. Flera sammanställningar visar en skyddseffekt mot slutenvårdskrävande covid-19 på 60–80 procent i rekommenderade grupper.

Vaccinernas säkerhet

Covid-19-vaccinerna har, liksom alla läkemedel och vacciner, gått igenom en noggrann testprocess i flera steg. I dag har miljarder människor vaccinerat sig mot covid-19. De vacciner som används mot covid-19 i Sverige är väl beprövade och mycket säkra. De vanligaste biverkningarna är milda och övergående, och allvarliga biverkningar är mycket ovanliga. Sällsynta fall av myokardit (inflammation i hjärtmuskeln) och perikardit (inflammation i hjärtsäcken) har rapporterats efter vaccination med mRNA-vaccinerna Comirnaty (Pfizer-

BioNTech) och Spikevax (Moderna), samt efter vaccination med det proteinbaserade vaccinet Nuvaxovid (Novavax/Sanofi). De har inträffat främst inom två veckor efter vaccinationen, oftast hos yngre män.

Mer information om biverkningar för respektive vaccin finns i produktinformationen hos Läkemedelsverket.

[Vaccin mot covid-19 \(lakemedelsverket.se\)](https://lakemedelsverket.se/vaccin-mot-covid-19)

Biverkningsrapportering

Enligt Läkemedelsverket ska den som bedriver verksamhet inom hälso- och sjukvården snarast rapportera samtliga misstänkta biverkningar av läkemedel. Den vaccinerade, eller någon närstående, kan också rapportera biverkningar direkt till Läkemedelsverket, via antingen en e-tjänst på Läkemedelsverkets webbplats eller en blankett.

[Misstänkt biverkning hos människa \(lakemedelsverket.se\)](https://lakemedelsverket.se/misstankt-biverkning-hos-manniska)

Vilka bör inte vaccineras?

Personer med överkänslighet mot någon beståndsdel i vaccinet bör inte vaccineras. Läs mer i respektive produktresumé i FASS.

[FASS Vårdpersonal \(fass.se\)](https://fass.se/vardpersonal)

Rekommendationer om implementering

Vaccination erbjuds kostnadsfritt till rekommenderade grupper, i regionala vaccinationsinsatser som samordnas av Folkhälsomyndigheten.

Personer som har behov av dagliga omsorgsinsatser av till exempel hemtjänst har hög risk för att behöva sjukhusvård vid covid-19. Vaccinationstäckningen i gruppen har under flera säsonger varit otillräcklig för att ge bästa möjliga vaccinnytta. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att särskild vikt läggs vid att erbjuda personer äldre än 65 år med dagliga omsorgsinsatser vaccination mot covid-19.

Ordination av vaccin

Grundläggande bestämmelser om ordination, iordningställande och administrering av läkemedel för vaccination finns i

- [HSLF-FS 2017:37 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ordination och hantering av läkemedel i hälso- och sjukvården \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se/hslf-fs-2017-37)
- [Senaste version av HSLF-FS 2020:81 Socialstyrelsens föreskrifter om behörighet för sjuksköterskor att ordinera läkemedel för vaccination mot sjukdomen covid-19 \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se/hslf-fs-2020-81)
- [Senaste version av HSLF-FS 2018:43 om behörighet för sjuksköterskor att förskriva och ordinera läkemedel \(socialstyrelsen.se\)](https://socialstyrelsen.se/hslf-fs-2018-43)

Vid vaccination krävs att det finns dels resurser för att förebygga överkänslighetsreaktioner, dels en beredskap för att behandla överkänslighetsreaktioner, se

[SOSFS 1999:26 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om att förebygga och ha beredskap för att behandla vissa överkänslighetsreaktioner \(socialstyrelsen.se\)](#).